

BUDKAVLEN
för
RETORIKKOLLEGIET VID SÖDERTÖRN
Årsskiftet 2005-2006

GOTT NYTT ÅR

Kära vänner,

Jag klär Retorikkollegiets första brev för 2006 i samma klädsel som våra meddelanden hade för ett år sedan, med hopp att befästa igenkännandet och framtidstron. "Budkavle" är ett slags stafett. Ta emot budskapet och för det vidare, om möjligt med din egen insats. Det är nog dags att kontinuiteten innebär personlig förnyelse.

Detta blir ett långt brev. Varav hjärtat är fullt talar datorn. Det står dock dig helt fritt att avbryta och slänga brevet efter behag.

Retorikens värde

Samtidigt som jag önskar er alla ett framgångsrikt nytt år vill jag önska Retorikkollegiet en framgångsrik nystart. Retorikkollegiet skulle inte finnas till utan att en grupp entusiaster såg retoriken som en kreativ utvecklingskraft i ett samhälle som mer än någonsin behöver sunda och jordnära former för resonemang. Statsvetarna talar allt oftare om *deliberativ democracy* utan att ha en aning om ett retoriskt övervägande som förmår hantera den förvirrande situation som politik och teknologi skapat och hjälpa till att finna vägen. Aristoteles förordade detta för att hantera 'det som kan vara på annat sätt', dvs. det som beror helt och hållet på vår klokhet att välja och att fatta beslut. Att fatta beslut innebär dock inte bara att utpeka det som vi vill uppnå, utan även att välja vägarna och inte minst att förstå och hantera 'det som inte kan vara på annat sätt'. Faktavärlden ska förstås och användas också som verktyg för att skapa mening i våra liv. Retoriken gäller inte klokhet i s k praktisk verksamhet; den gäller, i allra högsta grad, klokhet att välja och hantera s k teoretisk aktivitet. Retoriken är inte ett surrogat till den vetenskapliga logiken. Det förhåller sig snarare tvärtom. Ty, som Fafner skrev: retorik är inte en uppfinning utan en upptäckt. Logik och vetenskap är emellertid en uppfinning (*inventio*). Det märkliga är hur Västerlandet lyckats förvandla retoriken just till en uppfunnen begränsad litterärteknik och skapat en blindhet i handlingskunskapens hänseende, som håller på att bli förödande. Den pågående utbildningspolitiska

diskussionen i Sverige och i andra länder i Europa utgör ett skrämmande exempel.

I Spanien håller man på att samla namnteckningar i protest mot en dehumaniserande ämnesinnehåll och en förvandling av universitetet till ett verktyg i markandens och den instrumentella rationalitetens tjänst och i Sverige verkar det som om ingen längre vet vad humanvetenskap innebär och hur den relateras till andra s k vetenskaper. Ty om humankunskapen inte utgör grunden för all vetenskaplig kunskap, då förvandlas såväl naturvetenskap som samhällsvetenskap till rena kunskapstekniker, utan egentlig vetenskapligt kännemärke. Att säga detta idag är dock som att ropa i öknen. Humanvetenskap är den vetenskapliga kunskapens fundament och att det som vi kallat retorik är den diskursiva grunden för allt mänskligt handlande (en diskursivitet där tanken kommer till uttryck och formas i ord), såväl teoretiskt som praktiskt handlande. Att bedriva vetenskap kräver också övervägande och handling, eftersom den verklighet som inte kan vara på annat sätt måste hanteras med lämpliga begrepp och förståelse verktyg. Därmed hjälper även vetenskapen till att forma det som kan vara på annat sätt och beror och avgör av oss. "Människan kan bara förstå vad hon själv har gjort, det andra kan bara Gud förstå" sade Vico. Våra studieanstalter satsar på vetande, men det är mycket som vi kan veta utan att förstå vad det kan vara bra för. Vetande utan förståelse saknar värde. Våra politiker vill visserligen också att universitetet ska ge oss kunskaper som är bra för någonting, nämligen för näringslivet. Det är då inte frågan utan svaret som är felställd.

Retorikkollegiets framtidsvillkor

Retorikkollegiet uppstod för att samla goda krafter och låta dem dansa kring en majstång: *det goda samhällets och den goda kunskapen*, vårt sätt att resonera och använda språket som drivkraft för livets mening, inte bara för produktionens resultat.

Under hela det nu avslutade året 2005 har Retorikkollegiet, av kända skäl, fört en osäker nomadtillvaro. Vår sammanslutning skapades i Södertörns högskola, ett universitetsprojekt som kraschade och som nu, som så mycket annat inom utbildningsområdet, hamnat i en osäker pagrotskyparadigm. Vår strävan har varit att undvika en avveckling av Retorikkollegiet. Vi har velat se framåt och utveckla, utnyttja det *kairos* som tillfälligheten, befrielsen från Södertörn och överskridandet av dess geografiska gräns, gett oss. Vi behöver precisera våra arbetsuppgifter, värva nya studenter, lärare och intresserad allmänhet som medlemmar. Vi behöver dock framförallt inse att verksamheten måste bäras av flera entusiastiska och kreativa krafter. Du som läser detta nu och varit medlem i Retorikkollegiet får ta dig en funderare om värdet av att vi engagerar oss i en utveckling som inte förestår om inte även du är med att forma den. Låt oss driva retorikämnet genom att förbättra Retorikkollegiets inhemska retorik.

Vad ska vi göra? (Fortsatta verksamhetsreflexioner och förslag)

Förutom värning av medlemmar och just som en lockelse därtill måste vi ta fram konkreta och spännande idéer. Några enstaka medlemmar har hört av sig med idéer och några idéförslag har redan tagits upp i de medlemsbrev som gatt ut under hösten. Det vore utmärkt om flera kände sig kallade att presentera och på ett realistiskt sätt utveckla några idéer och sättet att genomföra dem. Det behövs vägarbetare, inte bara målformulerare. Det är vägen som är mödan värd.

Utan att därmed glömma bort flera förslag som togs upp i tidigare brev, har jag funderat på ytterligare två idéer som borde vara oerhört angelägna för samhället idag och som, om man lyckas ordna en bra diskussion och locka intressanta medverkande, skulle kunna visa vad retorikkunskap kan betyda i dagens situation:

1- Sjukvårdsretorik

Vi behöver retoriskt undersöka hur en bra sjukvårdsdiskussion i ett modernt samhälle borde gå till. En sådan undersökning och diskussion handlar om flera saker:

a) om det som skulle kunna kallas "medicinsk yrkesretorik" (vilket kräver att vi hjälps åt att ta tag i meningsfränder med medicinsk utbildning och kunskaper)

b) om skolans behov av vidgad utbildning i egenvård,

c) om rådande diagnosformer (skillnaden mellan vetenskap, sund förnuft och humbug), apotekprodukter, användning av psykofarmaka, etc. i jämförelse till andra former av medicinsk verksamhet, behandlingsmetoder och användning av naturprodukter.

d) om hur dialogen mellan den medicinkunnige och patienten bör formas och förbättras.

e) om utformningen och finansieringen av sjukvårdspolitiken.

Sjukvårdsproblematiken har nu lett till att ett sjukvårdsparti bildats i flera län och ett riksparti håller på att bildas. Att en seriös och "sund" sjukvårdsretorik behövs kan vissa sig om vi börjar nysta i hur dessa frågor övervägs och uttrycks. Tänk bara på hur själva grundbegreppen och tankarna kring "sjukdom" och "hälsa" (hälsotopiken) har förändrats och gjort alla budgetar omöjliga att hållas. Vi förbiser lätt skillnaden mellan att uppställa kampen mot sjukdomen eller kampen för hälsan som målsättning. Det är två skilda infallsvinklar som kräver olika retoriska handlingsresonemang.

[I januari 2005 disputerade i Köpenhamn Birgit Heimann-Hansen (jag var hennes handledare) med avhandlingen "Kompetenceudvikling i sygplejerskeuddannelsen", en avhandling som har stark anknytning till den här nämnda problematiken.

2. Konsumentretorik

Vi måste försöka utöva kontroll över den konsumtionskulturen och de problem som skapats av ett allt mer dominerande marknadssamhälle. Utan att vi riktigt lagt märke till har vi fångats i en virtuell kultur där språket heter pengar och som fått vår karaktär (vår ethos) att krackelera, för att

använda Sennets formulering. Kring detta behöver jag kanske inte säga lika mycket som om sjukvårdsidén. Att vi behöver granska konsumtionsretoriken och att det kanske inte vore så dumt med ett konsumentparti, det är något som tål att tänka på.

Vår vän Kai Blomqvist har en gedigen erfarenhet av dessa frågor som kan hjälpa oss att utveckla ett särskilt projekt.

Det personliga är det lärorika: om exemplets makt

En viktig utgångspunkt för en sund utveckling av retorikkunskapen är att förankra den i den egna erfarenheten. "Exemplet" är ett av de viktigaste retoriska begreppen, motsvarigheten till induktionen i den positiva vetenskapen. Exemplet, berättelsen och metaforen är jämförbara begrepp. De bygger på användningen av en konkret situation som Betecknare (Signifiant) för att därigenom (dia-logos) förstå något av mer generell karaktär.

Vi är skolade i en retorikfientlig mentalitet där "objektivitet" ska likställas med "sanning" och personliga episoder och känslor ska hindras från att påverka våra slutsatser. Vilket är bara ett spel för galleriet, ty alla påverkas av sina personliga värderingar och upplevelser samtidigt som man döljer dem bakom konstgjorda argument och epidiktiska trick. Redan i sättet att beskriva något känner man igen talarens inställning till detta.

Den ofta använda topiken "att skilja mellan sak och person" används bara för att låtsas en objektivitet som inte finns. Att särskilja sak och person innebär inte att förtränga det personliga, utan att låta just det bli lärorikt. Detta görs just genom att låta det som händer mig bli ett lärande exempel på något som genom *analogi* har mer generell karaktär. Årets nobelpristagare i medicin testade i sin egen mage den bakteriedränkta vätska som ledde till magsår och fick därigenom fram en självupplevd och bättre kunskap om vad magsår är. När jag i våras presenterade den konflikt som uppstod i Södertörns högskola som ett exempel på vad som liknande invecklade situationer kan lära, kunde flera läsare inte se det annat än som en "personlig" berättelse, vilket i mina ögon var också ett exempel som diskvalificerade flera retoriklärare som just retoriklärare. Hur ska jag kunna lära andra något av kunskapsteoretisk karaktär om inte jag själv kan utläsa det allmängiltiga i det personliga? Den som inte förstår detta vet inte heller vad språk och teckenteori är. Allmängiltig kunskap kommer till uttryck i enskilda betecknare. Att lära sig består just i att använda sitt eget liv, sina egna redan passerade episoder och sin egen erfarenhet som den viktigaste kunskapskälla. Den utvärderande retoriken (*genus iudiciale*) handlar i mångt och mycket om detta.

Det som i positiv vetenskap kallas för "empiri" är bara en undersökningsteknik som bygger på en checklista, inte på någon äkta erfarenhet. Det handlar om att ta för givet det som ska sökas och låtsas som om det blir ett upptäckt. Det påminner om den retoriska frågan "Hur ofta slår du din hustru?"

Några exempel på egna exempel

Jag kan passa på att, just som färskt exempel, nämna några personliga erfarenheter som hos mig har aktualiserat insikten om att vi behöver en sjukvårdsretorik.

Sedan slutet av november har jag råkat ut för ett underligt sjuktillstånd. Jag har sällan mått så illa som under de senaste tre veckorna. Jag får plötsligt ett obehagligt tryck i huvudet, allmänt illamående i överkroppen och svaghet i benen, som gör att jag varken orkar ta mig ut eller göra någonting. Jag vill bara gå och lägga mig. Men gör jag det så faller jag i djupt sömn, en konstig sömn som jag aldrig upplevt förut. Jag kan även få sömnanfall när jag sitter och lyssnar på något eller ibland t o m när jag står. Att det är psykosomatiskt kan man misstänka. Ty det egendomliga är att, om jag lyckas engagera mig i något (t ex i ett telefonsamtal eller i att hålla en föreläsning eller resonera om någon som är intressant) då kan alla dessa symptom plötsligt försvinna. Jag har alltid trott på samtalets läkande kraft och glömmer aldrig en fantastisk upplevelse i från Madrid för många år sedan, då jag kom helt sjuk och med feber till en föreläsning som jag skulle hålla och när den var slut så var jag helt frisk. För några dagar har jag varit på akuten i Huddingesjukhus och därefter haft ingående samtal med min husläkare om de mystiska symptomen. Tagna prover visar inte något fel i någon somatisk funktion: ingen feber, normal blodtryck och blodsammansättning, bra sänka, inget sockeröverskott, hjärtat som det ska, osv. Ändå mår jag emellanåt sämre än någonsin. Handlar det om psykosomatiska problem? Husläkaren vill genast tolka det som någon slags depressiv tillstånd eller stress och då ska man genast ta till psykofarmaka. Men jag vet, från tidigare situationer, vad stress och depression är. Jag vet också hur antidepressiva medel stjälpit min hälsa mer än vad den hjälpt mig.

Samtalen med min läkare tycks vara vettiga och han verkar lyhörd, men jag kan inte vara överens med honom om hans sätt att se och behandla mig, hur medicinutbildad han än är. Det handlar ändå om min kropp och själ, inte om hans. Jag tycker att han ska koncentrera sig på att leta fram somatiska orsaker och inte spekulera bara om psykiska. Han ska framförallt inte försöka gissade psykiska problem med kemiska preparat. Psyket ska behandlas terapeutiskt inte kemiskt.

Jag undrar om inte mitt tillstånd kan ha med en vaccination mot influensa som jag tog i november. Eller kanske med de ingrepp som jag fick i mina tänder i somras, men detta är mindre sannolikt. Att jag kan övervinna de somatiska besvären när jag engagerar mig i någon social verksamhet betyder för mig att det psykiska kan påverka det somatiska, men jag vägrar att vända på det och försöka påverka det psykiska genom att manipulera det somatiska, genom kemisk medicinering i stället för terapi. Mina erfarenheter av farmakologi är inte alls bra. Ibland är man tvungen att ta antibiotika eller annan stark medicin, som försämrar känslorna och det psykiska tillståndet, för att bli av med en infektion. Men att se medicinen från den somatiska

sidan, koncentrera sig på relation mellan en orsak och en verkan och glömma bort alla sidoeffekter, det är helt förkastligt.

I förevarande fall bygger husläkarens behandlingsförsök på en rent gissning utan någon som helst bevis. Han vill att jag ska ta ett starkt preparat för att se om det fungerar. Prata om sannolikhet! Om sannolikhet och retorik hänger samman, vad är läkarens resonemang annat än retoriskt övervägande? Han borde dra stor nytta av att gå en högre kurs i retorik. Även om jag just nu ofta drabbas av jobbiga somatiska moment, vet jag också att olika inslag av psykiskt engagemang övervinner det sjukliga tillståndet. Vem ska då ha rätt att avgöra om mitt tillstånd och behandling? Ska läkarens kunskap ges företrädesrätt? Risken att patienten hamnar i underläge i diskussionen är stor. Det krävs faktiskt retorisk kunskap för att bedöma läkarens diskurs och genomskåda hans förgivettagna synsätt, hans perspektiv och ibland hans tankefel (paralogismer och fallacier). I en medicinsk konsultation krävs framförallt ömsesidig lyhördhet, inte ett samtal mellan döva. Mina krav på en terapeutisk remiss nonchaleras dock (i detta fall) av husläkaren som vill att vi ska hålla oss till en tuggtablettbehandling. Ska jag behöva ha en tvist med läkaren? Ska jag rentav skipa honom som husläkare? Hur kan jag hävda min rätt att få lämplig behandling utan att själv vara ensidig och enfaldig i min självbedömning?

All detta illustrerar just en personligt upplevd retorisk situation. Vad jag ville visa med denna egotrippande berättelse är hur man kommer fram till en slutsats som leder till handling, som sedan ska utvärderas och bedömas. Jag skulle ha kunnat ta upp en helt fantiserad berättelse, men verkligt upplevda situationer är mycket bättre, mer detaljrika och logiskt sammanhängande. Det finns inte bättre berättelser än de självbiografiska, även om de inte är fria från alternativa och diskutabla tolkningar.

En medicins process består av deliberativa moment som leder till utvärderande (iudiciale) och som framförallt visar de inblandades inställning genom att de väljer aspekter och uttryck (demonstrativum) med utelämnande av andra.

Exempel från det politiska livet: trängselskatten m fl

För en retoriker som överensstämmer med den vidgade retoriksyn som bör ligga till grund för Retorikkollegiets verksamhet, blir även gemensamma eller sociala händelser ett lärande exempel. Det kan gälla något som vi åskådar eller som folk eller massmedia kommenterar.. Sociala händelser är viktiga att betrakta ur retoriskt perspektiv, d v s ur ett perspektiv som inte låter sig ledas av det som allmänna debatter eller vardagssnack lyfter fram.

Stockholms tidningar fylls i dessa dagar med redogörelser och kommentarer om genomförandet av beslutet om provinförande av trängselskatter som avser att begränsa trafiken i Stockholms innerstad. Berörda bilisterna tycks vara överens om att det handlar om en krånglig, kostsam och besvärlig situation som har stora chanser att bli kaotisk och som, å andra sidan, leder

till kontrollåtgärder som kan kränka integriteten. Många tänker bara på trängselskattens införande som problem. Men då glömmer man att det fanns ett problem i den ökande bilismen som förr eller senare krävde en lösning.

I årtal har man tagit bilismens utveckling som ofrånkomlig. Bilismen ter sig som något självklart (som om det vore något "som inte kan vara på annat sätt"). "Detta har kommit för att stanna", låter ofrånkomlighetens topik. Vi känner oss maktlösa och individer betraktar sociala handlingar som ofrånkomliga fakta. Det är just detta som gör retoriken nödvändig, ty vi kan bara påverka gemensamma handlingar genom resonemang.

Bilismens påstådda ofrånkomlighet leder till en satsning på vägar. Tar man bilismen däremot som en politisk fråga, som något som kan vara på annat sätt och tål att bedömas och avgöras av oss, då är man mer benägen att tala och satsa på utbyggd kollektivtrafik, i stället för att skaffa fler och bredare vägar. Den som blir irriterad på de införda trängselskatterna måste ändå medge att dessa också har ett gott syfte, även om man kan fråga sig om medlen är de mest lämpliga. Trängselavgifterna ter sig som en desperat åtgärd efter att länge ha valt fel väg.

Det finns en dialektiken mellan bilism och kollektivtrafik som verkar syfta till vad som är bäst för människan och samhället. Men den vinklingen, upptagenheten om valet mellan det ena och det andra, avleder uppmärksamheten på något tredje och tar inte fram hela "sanningen". Intentioner och orsaker är ej detsamma. Ordet "varför" har två betydelser. Retoriken sysslar främst med intentioner. Människor kan stödja samma sak trots att de skiljer sig radikalt från varandra. Deklarerade intentioner är inte alltid varken sanna eller ens medvetna intentioner. Människan har en stor drift till självförsvar och självbedrägeri.

De som har drivit fram trängselskatterna hävdar naturligtvis att de gör det för den goda sakens skull. Men det står också klart att beslutet om trängselskattens införande kom till därför att miljöpartiet krävde detta som villkor för att de skulle stödja en socialdemokratisk regering. Då kan man genast fråga sig om socialdemokraterna gick med på detta för den goda sakens skull eller för att inte tappa bort regeringsmakten. Det faktum att socialdemokraterna i Stockholm gick till val mot trängselskatter och sedan fick byta fot, det ger oss ett exempel på hur deklarerade intentioner och effektiva intentioner kan skilja sig i en politisk situation. Sällan får vi politiska beslut som så tydligt som i trängselskattefrågan avslöjar den entymemiska dubbla budskapen som döljer sig bakom ett beslut eller en historisk händelse. Omständigheterna kring trängselskattens införande ger oss ett utmärkt exempel på något som i andra politiska beslut är svårare att genomskåda. Denna form av avslöjande kallas "misstankens hermeneutik".

Låt oss ta andra mycket omstridda politiska frågor: Vad är det som drev fram beslutet om ATP:s införande, när det begav sig? Var det pensionärernas trygghet eller var det den socialdemokratiska regeringens önskan att låta staten disponera över en stor kapitalfond som de kunde styra? Eller också:

hur ska man tolka beslutet om löntagarfonderna? Handlade det om "löntagarnas" makt eller om "fackets" makt? Det faktum att man låter påskina att "löntagarna" och "facket" betyder detsamma är ett metonymiskt trick som en observant retoriker inte kan förbise.

En uppmärksam retoriker är den som kan utläsa olika intentioner i ett gemensamt handlande. Politik är som en orkester, som förenar skilda spel från olika aktörer. I denna riktning kan man placera ett annat seminarieprojekt som jag nämnt flera gånger och senast i föregående brev: Stockholms retorik. Hur kom Stockholms stad till, hur utvecklades den och varför utvecklades den just på detta sätt?

Retorik i samordningen mellan enskilt och allmänt

Alla politiska beslut och historiska händelser har olika tolkningar. En diskussion om detta leder aldrig till fastställande av en relation mellan orsak och verkan. Man kan inte tolka sådana händelser hur som helst, men det finns aldrig bara en enda tolkning. När flera är inblandade i ett gemensamt handlande bygger handlingen ofta på en överensstämmelse mellan olika intentioner som, trots skilda intressen och syften, lyckats välja en gemensam åtgärd. Det var detta som Aristoteles avsåg när han, i Politiken, hävdade (mot Platon) att staden inte är en enhet utan en mångfald och att människor i en medborgarstat inte lyder under samtycke (*homodoxia*), utan under samförstånd (*homonoia*).

Gemensamt handlande visar just mitt påstående om att kunskap innebär att relatera enskildheter till allmängiltighet. Socialt liv innebär att vi kan använda t ex samma fordon (en buss) för att tillfredställa olika personliga behov och syften. Och att vi kan dra allmängiltiga lärdomar ur varje enskild situation. Det är denna samordning mellan enskilt och gemensamt, mellan konkret eller individuellt och allmängiltigt, som utgör den mänskliga kunskapens poäng och grunden för den retoriska relationen med varandra. Instrumenten för denna *analogiska* koppling som ligger till grund för vår kunskap är sådana retoriska verktyg som exemplet, berättelsen, metaforen, tecknet, orden och begreppet.

Har du hängt enda hit så tackar jag dig för uppmärksamheten.

Vad behöver vi göra den närmaste tiden?

Vi behöver träffas snart för att mer ingående diskutera några av de verksamhetsförslag som föreligger men också för att komma överens om nya organisationsformer, stadgar, styrelse m m . Det har framgått att jag inte är riktigt kry just nu. Jag har dessutom ett uppdrag att sköta. Jag har lovat åka till Sevilla för att försöka få hjälp till ett program som Medelhavsmusséet i Stockholm vill ordna under våren. Det handlar om Spaniens muslimska kulturens betydelse för Europa. Som ni vet förmedlades den grekiska filosofin och vetenskapen genom kalifatet i Córdoba och ett intensivt översättnings- och spridningsarbete. Det var genom araberna som Aristoteles Retoriken blev känd för den europeiska medeltiden. Allt detta

saknar därför inte intresse för Retorikkollegiet och har att göra med den pågående interkulturella dialogen.

Jag skulle vilja snart ha en träff med framförallt dem som är beredda att göra en personlig insats som kan vidareutveckla Retorikkollegiet. Nya värvade krafter är välkomna. Nästan allt har legat på mig under föregående år. Budkavlen måste nu gå vidare. Jag ska visserligen medverka, men om det inte blir flera aktörer så kan vi inte rädda Retorikkollegiets liv.

Retorikämnet har etablerat sig nu som självständigt ämne i två av universiteten. Vad som kommer att hända med retorikämnet i Södertörn vet vi ej. Illa varslade är att Lennart Hellspong lämnat ifrån sig ämnesansvaret och vill gärna trappa ner. Den nya ämnesansvarige kommer att till 75% under de närmaste åren ägna sig åt en från Riksbankens jubileumsfond flermiljonfinansierat projekt om nuvarande kungens stamfader: "En dynasti blir till. Medier, myter och makt kring Karl den XIV Johan".

Retorikportalens tillkomst

Uppsala och Örebro är väldigt inriktade på litteratur och politisk retorik i traditionell mening. Retorikkollegiets vidgade syn har fortfarande en svag förankring. En glad nyhet är dock tillkomsten av ett retorikforum i nätet vars hemsida heter www.retorikportalen.se. Retorikportalen har skapats av Gustaf Segerström och delar i mångt och mycket Retorikkollegiets intentioner. Kolla Retorikportalens sida, sätt er i kontakt med Gustaf och låt oss stöta upp varandra i vår verksamhet. Retorikportalens hemsida och Retorikkollegiets folkbildande medlemsverksamhet blir ett utmärkt komplement.

Ett GOTT NYTT ÅR önskar

José Luis Ramírez
"Vikarierande" ordförande i Retorikkollegiet